

**دانشکده فنی و مهندسی
گروه عمران**

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مهندسی عمران-سازه

استفاده از میراگر اصطکاکی دورانی در کاهش ارتعاشات ناشی از زلزله در سکوهای فراساحلی فولادی جاکتی

استاد راهنما:

دکتر حبیب سعیدمنیر

تنظیم و نگارش:

سجاد احمدی

دی ماه ۱۳۹۱

حق چاپ و نشر برای دانشگاه ارومیه محفوظ است.

بپاس تعبیر خنیم و انسانی شان از کفرهای اثار

بپاس حافظه سرشار و کرمای امید نش و جود شان که در این سردرین روزگاران بسیرین پشتیان است

بپاس قلب هی بزرگ شان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در دنیا هشان به شجاعت می گردید

و بپاس محبت هی بی دلنشان که هرگز فروکش نمی کند

این مجموعه را بپرورداد عزیزم تقدیم می کنم

تقدیر و شکر:

پاس و ستایش مرخدای راجل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تلبان است و انوار حکمت او دل شب تار، در فلان. آفرینیدگاری که خویشن را به ماشنالند و دهانی علم را بر ما کشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیان نماید. از استاد راهنمای ارجمند جناب آقای دکتر سید میرکر، همراه ای جانب را مورد لطف و محبت خود قرار داده اند، کمال شکر را در ارم.

چکیده

نیاز روز افزون بشر به منابع انرژی و محدود شدن آن در خشکی، سبب توجه به نفت و گاز فراساحلی و در نتیجه احداث سکوهای فراساحلی گردیده است. سکوهای ثابت دریایی از جمله پرکاربردترین سکوهای فراساحلی می‌باشند که در آب‌های نسبتاً کم‌عمق قرار می‌گیرند. این سکوها در معرض بارهای دینامیکی شدیدی از جمله زلزله قرار می‌گیرند. امروزه بدلیل پیشرفت روش‌های استخراج نفت از مخازن، تمایل زیادی برای افزایش مدت عمر سرویس دهی این سکوها وجود دارد. این سازه‌ها دائماً تحت انواع بارگذاری‌های دینامیکی قرار دارند و باستی به نحوی انرژی‌شان مستهلك گردد، سیستم‌های میراگر غیر فعال یکی از بهترین گزینه‌ها برای استهلاک این انرژی می‌باشد که در میان این میراگرها، میراگرهای اصطکاکی دورانی بعلت ویژگی‌های منحصر به فرد و اقتصادی بودن یکی از بهترین انواع میراگرهای غیر فعالی است که می‌تواند در این خصوص بکار گرفته شود. بنابر این لازم است که رفتار این المان مستهلك کننده انرژی مورد بررسی قرار گیرد. در انجام تحقیق حاضر، کارایی این نوع میراگر در بهبود پاسخ لرزه‌ای سکوی جاکتی در نرم افزار ABAQUS مورد مطالعه قرار گرفته است. نخست با اعمال میراگرهای بدون بازو پاسخ سکو مورد مطالعه قرار گرفته و سپس با اعمال بازویایی به طول یک متر و تحت دو زاویه 120° و 150° درجه به بررسی پاسخ سکو پرداختیم. نتایج حاصل حاکی از عملکرد مطلوب میراگرها در کاهش ارتعاشات سکو می‌باشد. در پایان با توجه به خاصیت میراگرها که استهلاک انرژی قابل توجه‌شان می‌باشد، مبادرت به کاهش مقطع پروفیل‌های سکو نموده و آنگاه پاسخ‌های سکوی مقطع کاهش یافته نیز بررسی گردید. نتایج حاصل از این قسمت باعث کاهش قابل ملاحظه‌ای در وزن سکو گردید.

کلمات کلیدی: سکوهای ثابت دریایی، استهلاک انرژی، میراگر اصطکاکی دورانی، زلزله، ABAQUS

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

۱	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ تاریخچه سکوهای دریایی
۴	۲-۱ اهداف و ساختار پایان نامه

فصل دوم: شرح مختصری در مورد سازه‌های دریایی

۵	۱-۲ مرور کلی
۵	۲-۲ کلیاتی در مورد سکوهای دریایی
۵	۱-۲-۲ بخش‌های مختلف یک سکو
۶	۱-۱-۲-۲ روسازه یا عرشه
۶	۲-۱-۲-۲ زیرسازه یا جاکت
۷	۳-۱-۲-۲ شمع‌ها
۷	۲-۲-۲ انواع سکوهای دریایی
۸	۱-۲-۲-۲ سکوهای پایه ثابت شابلونی
۹	۲-۲-۲-۲ سکوهای منوپاد
۱۰	۳-۲-۲-۲ سکوهای پایه کششی
۱۰	۴-۲-۲-۲ سکوی برجی
۱۱	۵-۲-۲-۲ سکوی برجی مهار شده
۱۱	۶-۲-۲-۲ سکوهای وزنی
۱۲	۷-۲-۲-۲ سکوی شناور و متحرک
۱۳	۳-۲ بارهای واردہ بر سکوهای دریایی
۱۳	۱-۳-۲ بارهای (مرده) دائمی
۱۴	۲-۳-۲ بارهای محیطی
۱۴	۱-۲-۳-۲ بار باد
۱۵	۲-۲-۳-۲ نیروی موج
۱۵	۳-۲-۳-۲ بارهای یخ و برف
۱۵	۴-۲-۳-۲ بارهای ناشی از تغییرات درجه حرارت
۱۶	۵-۲-۳-۲ رویدنی‌های دریایی
۱۶	۶-۲-۳-۲ جزر و مد
۱۶	۷-۲-۳-۲ بار زلزله
۱۷	۳-۳-۲ خستگی

فصل سوم: کنترل ارتعاش لرزه‌ای سازه‌ها

۱۸.....	۱-۳ مقدمه
۱۹.....	۲-۳ کنترل ارتعاشات سازه‌ها
۱۹.....	۱-۲-۳ سیستم‌های کنترل غیرفعال
۱۹.....	۲-۲-۳ سیستم کنترل فعال
۲۰.....	۳-۲-۳ سیستم‌های کنترل نیمه فعال
۲۰.....	۴-۲-۳ سیستم‌های کنترل ترکیبی
۲۱.....	۳-۳ نحوه عملکرد مستهلك کننده‌های انرژی
۲۲.....	۴-۳ انواع میراگرها به عنوان عامل اتلاف انرژی غیرفعال
۲۲.....	۱-۴-۳ میراگرها فلزی تسلیمی
۲۳.....	۲-۴-۳ میراگرها ویسکوالاستیک
۲۴.....	۳-۴-۳ میراگرها اصطکاکی
۲۵.....	۴-۴-۳ میراگرها سیال لرج
۲۶.....	۵-۴-۳ میراگرها جرمی تنظیم شده (TMD)
۲۷.....	۶-۴-۳ میراگرها مایع تنظیم شده (TLD)
۲۸.....	۵-۳ نحوه عملکرد میراگر اصطکاکی دورانی
۲۹.....	۱-۵-۳ اجزای میراگر اصطکاکی دورانی
۳۱.....	۲-۵-۳ مزایا و معایب میراگر اصطکاکی دورانی
۳۱.....	۳-۵-۳ پارامترهای مؤثر بر میراگر اصطکاکی دورانی

فصل چهارم: نحوه مدل سازی سکوی مورد مطالعه در نرم افزار ABAQUS

۳۴.....	۱-۴ پیشگفتار
۳۵.....	۲-۴ معرفی محصولات ABAQUS
۳۵.....	۱-۲-۴ ABAQUS/Standard
۳۵.....	۲-۲-۴ ABAQUS/Explicit
۳۵.....	۳-۲-۴ ABAQUS/CAE
۳۶.....	۴-۴ تحلیل مسائل توسط نرم افزار ABAQUS
۳۶.....	۱-۳-۴ پیش پردازش
۳۶.....	۲-۳-۴ پردازش
۳۶.....	۳-۳-۴ پس پردازش
۳۷.....	۴-۴ المان‌های محدود و اعضای صلب
۳۷.....	۱-۴-۴ المان‌های محدود
۳۷.....	۴-۴-۱ خانواده
۳۸.....	۴-۴-۲-۱ درجه آزادی

۳۸.....	تعداد گره‌ها.....	۴-۱-۳-۳
۳۹.....	فرمولاسیون.....	۴-۴-۴-۴
۳۹.....	انتگرال گیری.....	۴-۴-۱-۵
۴۰.....	معرفی المان.....	۴-۴-۵
۴۰.....	درجات آزادی.....	۴-۴-۱-۵
۴۰.....	مشخصات المان.....	۴-۵-۲
۴۰.....	فرمولاسیون و انتگرال گیری.....	۴-۴-۳
۴۱.....	حل مسائل غیرخطی در Abaqus.....	۴-۶-۶-۱
۴۱.....	Implicit و Explicit	۴-۶-۶-۱
۴۳.....	رونده مدل سازی و تحلیل سکوی مورد مطالعه در نرم افزار Abaqus.....	۴-۷-۷-۷
۴۳.....	مشخصات سکوی مورد مطالعه.....	۴-۷-۱
۴۳.....	ایجاد مدل در نرم افزار.....	۴-۷-۲
۴۵.....	تعیین خواص مصالح.....	۴-۷-۳
۴۶.....	مونتاژ کردن قطعات ساخته شده.....	۴-۷-۴
۴۶.....	تعریف نوع تحلیل.....	۴-۷-۵
۴۷.....	تعریف تماس.....	۴-۷-۶
۴۷.....	اعمال شرایط مرزی و بارگذاری.....	۴-۷-۷-۷
۴۸.....	مش بندی.....	۴-۷-۸
۵۰.....	مشخصات رکوردهای مورد استفاده.....	۴-۷-۸-۸

فصل پنجم: نتایج

۵۱.....	پیشگفتار.....	۵-۱
۵۱.....	پارامترهای موثر بر عملکرد میراگر.....	۵-۵
۵۳.....	تیپ آنالیزها و نتایج.....	۵-۳
۵۴.....	۱-۳-۵ نتایج حاصل از اعمال میراگرها به سکو در حالت بدون بازو.....	۵-۵
۵۴.....	۱-۱-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g.....	۵-۵
۵۶.....	۲-۱-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g.....	۵-۵
۵۸.....	۳-۱-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g.....	۵-۵
۶۰.....	۲-۳-۵ نتایج حاصل از اعمال میراگرها به سکو در حالت با بازو.....	۵-۵
۶۱.....	۱-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه.....	۵-۵
۶۳.....	۲-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه.....	۵-۵
۶۵.....	۳-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه.....	۵-۵

۴-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه	۶۷
۵-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه	۶۹
۶-۲-۳-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه	۷۱
۳-۳-۵ مقایسه و آنالیز نتایج در سازه اصلی	۷۳
۴-۵ کاهش میزان فولاد مصرفی در اثر حضور میراگر	۷۷
۱-۴-۵ میزان فولاد بکار رفته در سکو	۷۷
۲-۴-۵ روند تکراری انتخاب بهینه‌ترین مقطع	۷۷
۳-۴-۵ نتایج حاصل از اعمال میراگرها به سکوی کاهش مقطع یافته در حالت بدون بازو	۸۰
۱-۳-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g	۸۰
۲-۳-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g	۸۲
۳-۳-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g	۸۴
۴-۴-۵ نتایج حاصل از اعمال میراگرها به سکو با مقطع کاهش یافته در حالت با بازو	۸۶
۱-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه در سکوی ST2	۸۶
۲-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه در سکوی ST2	۸۸
۳-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۲۰ درجه در سکوی ST2	۹۰
۴-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله السنترو با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه در سکوی ST2	۹۲
۵-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله کوبه با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه در سکوی ST2	۹۴
۶-۴-۴-۵ نتایج حاصل از زلزله طبس با شتاب مقیاس ۰.۳۵g دارای بازوهای یک متری تحت زاویه ۱۵۰ درجه در سکوی ST2	۹۶
۵-۴-۵ مقایسه و آنالیز نتایج در سازه با مقطع کاهش یافته	۹۸
۶-۴-۵ درصد کاهش فولاد مصرفی	۱۰۲

فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۶ نتیجه گیری	۱۰۳
۲-۶ پیشنهادات	۱۰۶
۱۰۷ فهرست منابع و مآخذ	

فهرست اشکال

..... شکل ۱-۱ شمای گسترش سکوها تا سال ۱۹۷۲ در خلیج مکزیک	۳
..... شکل ۱-۲ عرشه، جاکت و شمع‌های یک سکوی دریایی	۶
..... شکل ۲-۲ برخی از انواع سکوهای دریایی	۸
..... شکل ۳-۲ شمایی از یک سکوی شابلونی	۹
..... شکل ۴-۲ شمایی یک سکوی منوپاد	۹
..... شکل ۵-۲ شمایی از یک سکوی پایه کششی	۱۰
..... شکل ۶-۲ شمایی از یک سکوی وزنی	۱۱
..... شکل ۷-۲ شمایی از یک سکوی خود بالابر	۱۳
..... شکل ۱-۳ عملکرد سیستم کنترل فعال	۲۰
..... شکل ۲-۳ میراگر فلزی X شکل	۲۳
..... شکل ۳-۳ میراگر فلزی مثلثی شکل	۲۳
..... شکل ۴-۳ نمایی از دو میراگر ویسکوالاستیک	۲۳
..... شکل ۵-۳ میراگر اصطکاکی	۲۴
..... شکل ۶-۳ ساختمان یک میراگر سیال لزج	۲۵
..... شکل ۷-۳ کاربرد میراگر سیال لزج در یک ساختمان بلند	۲۶
..... شکل ۸-۳ ضربه گیر نامیرا و جرم اصلی تحت اثر تحریک هارمونیکی (ضربه گیر Frahm)	۲۷
..... شکل ۹-۳ جذب کننده‌های ارتعاشی دینامیکی (الف) میراگر TLD ب) میراگر TMD	۲۸
..... شکل ۱۰-۳ انواع مدل‌های میراگر اصطکاکی دورانی	۲۹
..... شکل ۱۱-۳ مکانیزم کار میراگر اصطکاکی دورانی	۲۹
..... شکل ۱۲-۳ میراگر اصطکاکی دورانی	۳۰
..... شکل ۱۳-۳ نحوه استفاده از میراگر اصطکاکی دورانی در سازه‌ها	۳۰
..... شکل ۱۴-۳ نمودار طیف بار لغزش بهینه	۳۳
..... شکل ۱-۴ نحوه ارتباط مراحل حل مسئله توسط فایل‌ها	۳۶
..... شکل ۲-۴ المان‌های مورد استفاده در ABAQUS	۳۷
..... شکل ۳-۴ (a) المان مکعبی ۸ گره ای (b) المان مکعبی با گره‌های میانی ۴ المان‌های مثلثی یا چهار وجهی اصلاح شده	۳۹
..... شکل ۴-۴ نمای قاب جاکت CB32A	۴۳
..... شکل ۵-۴ کادر محاوره‌ای ایجاد Part	۴۴
..... شکل ۶-۴ نمایی از سکوی مورد مطالعه	۴۵
..... شکل ۷-۴ نمودار تنش - کرنش	۴۵
..... شکل ۸-۴ نمودار ابعاد مش - جابجایی نسبی سکو تحت زلزله کوبه	۴۸
..... شکل ۹-۴ نمودار ابعاد مش - برش پایه سکو تحت زلزله کوبه	۴۹
..... شکل ۱۰-۴ نمودار ابعاد مش - زمان آنالیز سکو تحت زلزله کوبه	۴۹

شکل ۱۱-۴ نمودار ابعاد مش- حجم آنالیز سکو تحت زلزله کوبه.....	۴۹
شکل ۱۲-۴ نمودار شتاب- زمان مؤلفه طولی رکورد زلزله السنترو.....	۵۰
شکل ۱۳-۴ نمودار شتاب- زمان مؤلفه طولی رکورد زلزله کوبه.....	۵۰
شکل ۱۴-۴ نمودار شتاب- زمان مؤلفه طولی رکورد زلزله طبس.....	۵۰
شکل ۱-۵ مدلسازی رفتار میراگر.....	۵۳
شکل ۲-۵ نحوه جانمایی بازوها در سکوی مورد مطالعه.....	۵۳
شکل ۳-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو تحت زلزله السنترو.....	۵۴
شکل ۴-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو تحت زلزله السنترو.....	۵۴
شکل ۵-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده تحت زلزله السنترو.....	۵۵
شکل ۶-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو تحت زلزله السنترو.....	۵۵
شکل ۷-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو تحت زلزله کوبه.....	۵۶
شکل ۸-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو تحت زلزله کوبه.....	۵۶
شکل ۹-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده تحت زلزله کوبه.....	۵۷
شکل ۱۰-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو تحت زلزله کوبه.....	۵۷
شکل ۱۱-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو تحت زلزله طبس.....	۵۸
شکل ۱۲-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو تحت طبس.....	۵۸
شکل ۱۳-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده تحت زلزله طبس.....	۵۹
شکل ۱۴-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو تحت زلزله طبس.....	۵۹
شکل ۱۵-۵ نحوه قرارگیری بازوها در سکو، ۱ و ۳۳ زاویه ۱۲۰ درجه و ۱۷ زاویه ۱۵۰ درجه.....	۶۰
شکل ۱۶-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت ۱ و ۳۳.....	۶۱
شکل ۱۷-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت ۱ و ۳۳.....	۶۱
شکل ۱۸-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت ۱ و ۳۳.....	۶۲
شکل ۱۹-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت ۱ و ۳۳.....	۶۲
شکل ۲۰-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۳
شکل ۲۱-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۴
شکل ۲۲-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۴
شکل ۲۳-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۵
شکل ۲۴-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۶۵
شکل ۲۵-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۶۶
شکل ۲۶-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۶۶
شکل ۲۷-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۶۶

شکل ۲۸-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت II و IV	۶۷
شکل ۲۹-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت II و IV	۶۷
شکل ۳۰-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت II و IV	۶۸
شکل ۳۱-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو و تحت دو حالت II و IV	۶۸
شکل ۳۲-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۹
شکل ۳۳-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۶۹
شکل ۳۴-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۷۰
شکل ۳۵-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه.....	۷۰
شکل ۳۶-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۷۱
شکل ۳۷-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۷۱
شکل ۳۸-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۷۲
شکل ۳۹-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس.....	۷۲
شکل ۴۰-۵ نمودار لنگر لغزش میراگر تحت سه رکورد در حالت دارای بازو بدون بازو.....	۷۴
شکل ۴۱-۵ نمودار لنگر لغزش میراگر تحت سه رکورد در حالت دارای بازو با زاویه ۱۲۰ درجه.....	۷۴
شکل ۴۲-۵ نمودار لنگر لغزش میراگر تحت سه رکورد در حالت دارای بازو با زاویه ۱۵۰ درجه.....	۷۴
شکل ۴۳-۵ نمودار درصد کاهش جابجایی نسبی عرشه در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله السنترو.....	۷۵
شکل ۴۴-۵ نمودار درصد کاهش جابجایی نسبی عرشه در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله کوبه.....	۷۵
شکل ۴۵-۵ نمودار درصد کاهش جابجایی نسبی عرشه در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله طبس.....	۷۵
شکل ۴۶-۵ نمودار درصد کاهش برش پایه سکو در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله السنترو.....	۷۶
شکل ۴۷-۵ نمودار درصد کاهش برش پایه سکو در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله کوبه.....	۷۶
شکل ۴۸-۵ نمودار درصد کاهش برش پایه سکو در حالت های مختلف میراگر تحت زلزله طبس.....	۷۶
شکل ۴۹-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله السنترو.....	۸۰
شکل ۵۰-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله السنترو.....	۸۰
شکل ۵۱-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله السنترو.....	۸۱
شکل ۵۲-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو در سکو ST2 تحت زلزله السنترو.....	۸۱
شکل ۵۳-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله کوبه.....	۸۲
شکل ۵۴-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله کوبه.....	۸۲
شکل ۵۵-۵ نمودار لنگر لغزش- نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله کوبه.....	۸۳
شکل ۵۶-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو در سکو ST2 تحت زلزله کوبه.....	۸۳
شکل ۵۷-۵ نمودار لنگر لغزش- جابجایی نسبی سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله طبس.....	۸۴
شکل ۵۸-۵ نمودار لنگر لغزش- برش پایه سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله طبس.....	۸۴

شکل ۵۹-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 در حالت بدون بازو تحت زلزله طبس	۸۵
شکل ۶۰-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بدون بازو در سکو ST2 تحت زلزله طبس	۸۵
شکل ۶۱-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی عرشه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو	۸۶
شکل ۶۲-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو	۸۶
شکل ۶۳-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله السنترو	۸۷
شکل ۶۴-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۲۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله السنترو	۸۷
شکل ۶۵-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی عرشه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه	۸۸
شکل ۶۶-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه	۸۸
شکل ۶۷-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله کوبه	۸۹
شکل ۶۸-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۲۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله کوبه	۸۹
شکل ۶۹-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی عرشه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۰
شکل ۷۰-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۰
شکل ۷۱-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۲۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۱
شکل ۷۲-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۲۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله طبس	۹۱
شکل ۷۳-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو	۹۲
شکل ۷۴-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو	۹۲
شکل ۷۵-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله السنترو	۹۳
شکل ۷۶-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۵۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله السنترو	۹۳
شکل ۷۷-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه	۹۴
شکل ۷۸-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه	۹۴
شکل ۷۹-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله کوبه	۹۵
شکل ۸۰-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۵۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله کوبه	۹۵
شکل ۸۱-۵ نمودار لنگر لغزش - جابجایی نسبی در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۶
شکل ۸۲-۵ نمودار لنگر لغزش - برش پایه در سکوی ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۶
شکل ۸۳-۵ نمودار لنگر لغزش - نسبت انرژی مستهلك شده سکو ST2 با بازوی ۱۵۰ درجه تحت زلزله طبس	۹۷
شکل ۸۴-۵ نمودار شاخص عملکرد بهینه میراگر در حالت بازو ۱۵۰ درجه در سکو ST2 تحت زلزله طبس	۹۷
شکل ۸۵-۵ مقایسه نمودار لنگر لغزش میراگر در حالت بدون بازو در سازه‌ی اصلی و ST2	۹۹
شکل ۸۶-۵ مقایسه نمودار لنگر لغزش میراگر در حالت دارای بازو با زاویه ۱۲۰ درجه در سازه‌ی اصلی و ST2	۹۹
شکل ۸۷-۵ مقایسه نمودار لنگر لغزش میراگر در حالت دارای بازو با زاویه ۱۵۰ درجه در سازه‌ی اصلی و ST2	۹۹
شکل ۸۸-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش جابجایی عرشه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله السنترو در سکوی اصلی و ST2	۱۰۰
شکل ۸۹-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش جابجایی عرشه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله کوبه در سکوی اصلی و ST2	۱۰۰
شکل ۹۰-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش جابجایی عرشه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله طبس در سکوی اصلی و ST2	۱۰۰

..... شکل ۹۱-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش برش پایه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله السنترو در سکوی اصلی و	ST2
..... ۱۰۱	
..... شکل ۹۲-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش برش پایه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله کوبه در سکوی اصلی و	ST2
..... ۱۰۱	
..... شکل ۹۳-۵ مقایسه نمودار درصد کاهش برش پایه در حالت‌های مختلف میراگر تحت زلزله طبس در سکوی اصلی و	ST2
..... ۱۰۱	
..... شکل ۹۴-۵ وزن فولاد مصرفی در سازه‌ی اصلی و	ST2
..... ۱۰۲	
..... شکل ۹۵-۵ درصد کاهش پروفیل‌های سکو	
..... ۱۰۲	

فهرست جداول

۴۴.....	جدول ۱-۴ واحدهای مورد استفاده در مدل سازی سکو
۴۴.....	جدول ۲-۴ مشخصات هندسی سازه مدل شده
۴۵.....	جدول ۳-۴ مشخصات مواد تعیین شده
۴۶.....	جدول ۴-۴ کنترل لاغری موضعی اعضا
۴۷.....	جدول ۵-۴ مشخصات میراگر اصطکاکی دورانی
۵۳.....	جدول ۱-۵ روند تیپ آنالیزهای استفاده شده
۷۳.....	جدول ۲-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله سنترو
۷۳.....	جدول ۳-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله کوبه
۷۳.....	جدول ۴-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله طبس
۷۷.....	جدول ۵-۵ میزان فولاد مصرفی در کل سکو
۷۷.....	جدول ۶-۵ میزان فولاد مصرفی در عرشه سکو
۷۸.....	جدول ۷-۵ مقاطع و ترکیب بکار رفته از آنها در آنالیز سعی و خطأ
۷۸.....	جدول ۸-۵ درصد کاهش وزن هر سازه نسبت به وزن کلی جاکت به تفکیک نوع المان
۷۸.....	جدول ۹-۵ خلاصه نتایج حاصل از روند سعی و خطأ در سازه ۱
۷۹.....	جدول ۱۰-۵ خلاصه نتایج حاصل از روند سعی و خطأ در سازه ۲
۷۹.....	جدول ۱۱-۵ خلاصه نتایج حاصل از روند سعی و خطأ در سازه ۳
۷۹.....	جدول ۱۲-۵ خلاصه نتایج حاصل از روند سعی و خطأ در سازه ۴
۹۸.....	جدول ۱۳-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله سنترو در سکوی ST2
۹۸.....	جدول ۱۴-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله کوبه در سکوی ST2
۹۸.....	جدول ۱۵-۵ خلاصه نتایج حاصل از زلزله طبس در سکوی ST2

فصل اول: کلیات

۱-۱- مقدمه

سکوهای ثابت دریایی^۱ از سال ۱۸۹۶ میلادی برای استخراج و تولید گاز یا نفت به طور وسیعی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. استفاده از این سکوها در اعمق کم و متوسط بسیار مناسب و اقتصادی است. این سازه‌ها عموماً برای عمر مفید ۲۵ سال طراحی شده‌اند. امروزه بدلیل پیشرفت روش‌های استخراج نفت از مخازن، تمایل زیادی برای افزایش مدت عمر سروپیس دهی این سکوها وجود دارد. اگر بخواهیم از یک سکو نفتی بیش از عمر طراحی آن استفاده کنیم، لازم است اینمی سازه توسط روش‌های مناسبی کنترل شود.

رویکرد نوین در طراحی سازه‌ها استفاده از مکانیزم‌های کنترل ارتعاشات به منظور کاهش اثر بارهای محیطی بر آن‌ها می‌باشد که به تدریج در کنار روش‌های سنتی طراحی سازه‌ها که صرفاً مبتنی بر افزایش مقاومت سازه‌ها بوده‌اند مطرح می‌شود. از آنجا که استفاده از سیستم‌های کنترل سازه به تازگی بعنوان روشی برای بهسازی سازه‌ها مطرح شده و با توجه به پیچیدگی‌هایی که در طراحی، ساخت و نصب این تجهیزات وجود دارد، لذا استفاده از چنین مکانیزم‌هایی صرفاً برای سازه‌های خاص توجیه اقتصادی پیدا می‌کند. تاکنون مطالعات انجام یافته برای استفاده از چنین سیستم‌هایی علی‌رغم کارایی مناسب آن‌ها، تنها برای ساختمان‌های بلند و با اهمیت زیاد و یا پل‌های بزرگ مورد استفاده قرار گرفته‌اند و در مقام مقایسه سهم اندکی از این مطالعات به سازه‌های خاص مانند سکوهای ثابت فلزی دریایی و ارتعاشات ناشی از زلزله اختصاص یافته است.

تحقیقات و پیشرفت‌های مرتبط با تجهیزات اتلاف انرژی غیر فعال در سازه‌ها حدوداً به بیست و پنج سال قبل بر می‌گردد. مشابه با تکنولوژی جداسازی لرزه‌ای، کاربرد اصلی تجهیزات اتلاف انرژی غیر فعال وقتی که در سازه استفاده می‌شوند، جذب و تا حدی مصرف بخشی از انرژی ورودی که خود باعث کاهش تقاضای اتلاف انرژی اعضاء اصلی سازه‌ای و کمینه نمودن خسارت سازه تا حد امکان می‌شود، می‌باشد.[۱].

---

^۱.Fixed Offshore Platform

۱-۲- تاریخچه سکوهای دریایی

صنعت نفت دریایی از اواخر دهه ۱۸۹۰ از سواحل کالیفرنیا شروع شد. شخصی بنام ویلیامز امتیاز استخراج نفت از سواحل کالیفرنیا را که دارای مقادیر زیادی منابع نفتی بود، خریداری کرد. او در سال ۱۸۸۷ اولین چاه را در نزدیکی ساحل به پایان رساند. ظهور گاز در چاه حفر شده در کنار ساحل او را به این فکر انداخت که احتمالاً در قسمت دریا نیز می‌تواند نفت پیدا کند. بدین ترتیب، به کمک یک پل ارتباطی، عملیات خشکی به درون آب توسعه یافته و در سال ۱۸۸۷ اولین چاه نفت در دریا حفر شد. تا سال ۱۹۰۰ یازده دهنه پل ساخته شد و عملیات حفاری در دریا تا فاصله ۱۵۰ متری از خط ساحل به دریا پیشرفته کرد. در سال ۱۹۰۹ یا ۱۹۱۰ (م) در دریاچه فری^۱ در کادوباریش لاس^۲ با استفاده از شمع‌های چوبی و دکل‌های حفاری چوبی سکویی چوبی ساخته شد و از روی آن چاه‌هایی حفر گردید. بدین ترتیب اتصال سکو به ساحل از بین رفت و سکو با استفاده از شمع در دریا احداث گردید.^[۲]

در سال ۱۹۲۲ نفت در آب‌های دریاچه ماراکایبو^۳ واقع در ونزوئلا کشف شد. حفاری در آب‌های کم عمق این دریاچه از روی سکوهای چوبی آغاز شد. بدین ترتیب، تا سال ۱۹۳۰ دریاچه مملو از دکلهای حفاری و سکوهای بهره برداری شد. خطوط لوله زیر دریایی نیز برای انتقال نفت به ساحل به کار گرفته شد. حفاری دریایی در خلیج مکزیک در دهه ۱۹۳۰ با حفر چاه‌هایی در مرداب‌های لوئیزیانا آغاز شد. در آنجا نیز از سکوهای چوبی استفاده شد و برای دسترسی بارج‌ها به محل حفاری، با انجام لاپرواژی، کانال‌هایی حفر شد. اولین تلاش برای حفاری در خود خلیج، در سال ۱۹۳۳ در ایالت لوئیزیانا صورت گرفت. در ابتدای سال ۱۹۳۸ یک سکوی چوبی به ابعاد 15×27 مترمربع در آبی با عمق ۱۰ الی ۱۵ فوت ($3\frac{4}{5}$ متر) و در فاصله $1\frac{1}{5}$ کیلومتر از ساحل مک فادین در تگزاس ساخته شد. در زمان جنگ جهانی دوم و پس از آن به دلیل نیازهای جنگ، صنایع فولاد پیشرفته شایان توجهی نمود و پس از پایان جنگ سازه‌های فولادی از جمله سکوهای فولادی رواج یافتند.

اولین سکوی فولادی از نوع شابلونی^۴ با روش ساخت کنونی (یعنی ساخت در ساحل و پس از حمل، نصب در محل) در سال ۱۹۴۷ (م) در آب‌های خلیج مکزیک ساخته شد که این سکو در ۲۹ کیلومتری از ساحل و در عمق $6\frac{1}{2}$ متری نصب گردید. سپس یک سکوی دیگر از این نوع در عمق $15\frac{1}{2}$ متری احداث شد و بدین ترتیب یک صنعت جدید متولد گردید. در طول دوره پیشرفت سکو سازی به موازات پیشرفت صنایع فولاد به مرور قطر شمع‌ها بزرگ‌تر گردیده و از تعداد آن‌ها کاسته شد و روش‌های اجرایی بهبود یافت. در سال ۱۹۴۹ میلادی ده سکو در خلیج مکزیک احداث گردید که در اثر نیروهای امواج طوفانی، این سکوهای کاملاً از بین رفت و یا صدمه کلی بر آن‌ها وارد آمد. در اواسط دهه ۱۹۵۰ میلادی با ترقی صنعت فولاد از شمع‌های به قطر 76 سانتیمتر و در سال ۱۹۶۹ میلادی از شمع‌های به قطر 122 سانتیمتر استفاده گردید.

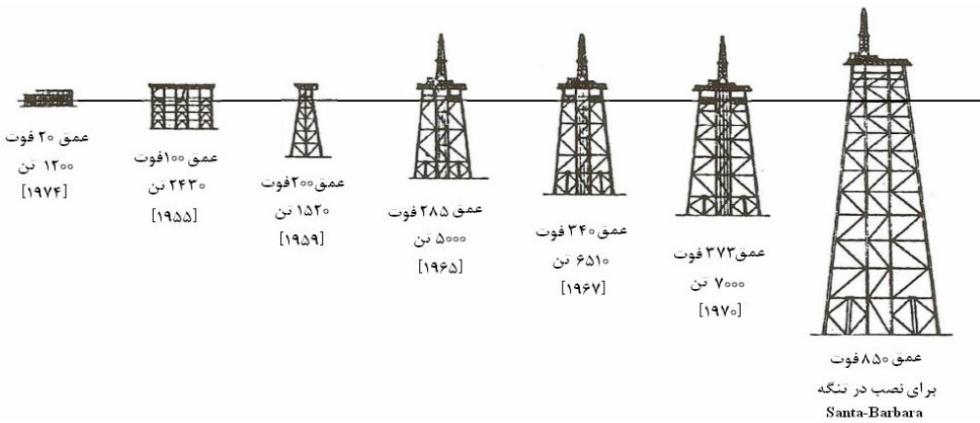
¹. Ferry

². Caddo Parish La

³. Maracibio

⁴. Template Platform

در سال ۱۹۵۵ میلادی برای اولین بار با ساخت سکویی به طور کامل در ساحل و حمل توسط بارج و نصب به وسیله بارج‌های جرثقیل دار عظیم در عمق $30/5$ متری، ساخت سکوهای بلندتر رواج یافت و روز به روز ابعاد سکوها افزوده گردید. سکوها در اعمق بیشتر و به فاصله دورتر از ساحل نصب شدند. شکل (۱-۱) نمایشگر گسترش سکوها تا سال ۱۹۷۲ میلادی در خلیج مکزیک می‌باشد.

شکل ۱-۱ شمای گسترش سکوها تا سال ۱۹۷۲ در خلیج مکزیک [۲]

در سال ۱۹۷۶ میلادی کمپانی نفتی شل^۱ اعلام کرد که بلندترین سکوی نفتی دنیا را در آب‌های خلیج مکزیک نصب خواهد کرد. این سکو کامل و مجهز به تمامی تجهیزات (دکل حفاری، مخازن گل حفاری، محل اقامت افراد، وسایل تولید و غیره) بود. نام این سکو کوئیاک گذارده شد و در فاصله ۱۶۰ کیلومتری جنوب شرقی ایالت لوئیزیانا و حدود ۱۵ کیلومتری دهانه می‌سی سی پی در عمق $۳۱۰/۹$ متری نصب گردید که حدود $۲۲/۹$ متر سکو نیز (علاوه بر عمق آب) از آب بیرون بود. این سکو دارای ۲۴ شمع با قطر خارجی ۱۲۲ سانتیمتر و ضخامت جداره شمع ماکزیمم برابر $6/35$ سانتیمتر بوده که وزن کلی سکو بالغ بر 53500 تن متريک می‌باشد و برای موج به ارتفاع $۲۲/۹$ متر و پریود ۱۲ ثانیه و سرعت باد معادل 150 مایل در ساعت و زلزله خطی $8/0$ و در حالت پلاستیک $8/4$ طراحی گردیده است [۲].

در ایران عمر صنعت نفت و گاز دریایی به بیش از 50 سال می‌رسد. در این مدت، سکوهای فراوانی طراحی و اجرا شده و در آب‌های نیلگون خلیج فارس نصب شده‌اند. وجود مخازن متعدد نفت و گاز دریایی، پیشرفت سریع تکنولوژی و ساخت سکوهای دریایی در ایران را ضروری می‌سازد.

^۱. Shell Co

۱-۳-۱- اهداف و ساختار پایان نامه

استفاده از سیستم‌های کنترلی برای بهسازی سکوهای موجود با بهبود عملکرد ارتعاشی آن‌ها در صورت حذف عملیات ترمیم و تقویت زیرآب که مستلزم صرف هزینه بسیار بالایی است، ایده جذابی می‌باشد.

با توجه به اینکه نوع و منشأ ارتعاشات القایی به سکوهای دریایی و همچنین نوع آسیب‌های محتمل در این سازه‌ها متفاوت از سازه‌های متقارن می‌باشد استفاده از روش‌های کنترل ارتعاشات در این کاربرد جدید پعنوان موضوع مطالعه حاضر انتخاب گردیده است.

در این تحقیق سعی شده است یک سکوی دریایی با ارتفاع متوسط که در محل برخورد تیر به پایه جاکت در تراز ۲۲ متری از بستر دریا، از چهار عدد میراگر اصطکاکی استفاده گردیده، با نرم افزار Abaqus 6.9-3 شبیه سازی گردد و سپس سازه تحت اثر نیروی زلزله قرار گیرد و پاسخ های آن بررسی گردد.

ذیلاً ساختار کلی پایان‌نامه حاضر و فصل‌بندی آن ارائه گردیده است.

در فصل اول مقدمات و کلیات پژوهه ارائه گردیده است.

فصل دوم شامل خصوصیات سازه‌ای سکوهای دریایی، انواع سکوهای دریایی و بارهای وارد بر آن‌ها می‌باشد.

فصل سوم سیستم‌های کنترل ارتعاش سازه‌ها، نحوه عملکرد مستهلك کننده‌های انرژی ، انواع میراگر -
ها و نحوه‌ی عملکرد میراگر‌های اصطکاکی، دورانه، بیان شده است.

در فصل چهارم این تحقیق در مورد چگونگی مدل‌سازی سکوی مذکور، مشخصات هندسی سازه و شتاب نگاشتهای واردۀ پایه سکو، انتخاب نوع و تعداد المان و ... بحث می‌گردد.

فصل پنجم نتایج حاصل از تحلیل‌های دینامیکی غیرخطی صورت گرفته شده توسط نرم افزار Abaqus 6.9-3 به ازای شکل‌های متفاوت قرارگیری میراگرها ارائه گردیده است. در تحلیل‌های صورت گرفته نتایج تغییر مکان‌ها، برش پایه‌ها و انرژی‌ها به ازای حالت‌های مختلف قرارگیری میراگر بصورت نمودارهایی ترسیم شده است و از روی این نمودارها می‌توان مشخصات بهینه را برای عملکرد میراگر اصطکاکی دورانی انتخاب نمود. در نهایت با اعمال میراگر، نسبت به کاهش وزن سکو و اقتصادی نمودن آن مبادرت ورزیده شد.

نهایتاً فصل آخر شامل جمع‌بندی نتایج حاصل از این پژوهش و همچنین معرفی مسائل جدید مطرح شده طی این مطالعه می‌باشد.

فصل دوم: شرح مختصری در مورد سازه‌های دریایی

۱-۱- مرور کلی

سازه‌های فراساحلی^۱ به سازه‌هایی اطلاق می‌شوند که در نواحی دور از ساحل با اعمق مختلف، اشكال متفاوت و با اهداف مشخص ساخته و نصب می‌شوند. از انواع این سازه‌ها می‌توان برج‌های انتقال امواج مایکرویو، تولید انرژی، و بخصوص سکوهای مورد استفاده در صنعت نفت و گاز به منظور اکتشاف، حفاری، تولید، ذخیره سازی و انتقال فرآورده‌های هیدروکربوری را نام برد.

در این فصل، اطلاعات کلی در مورد سکوهای دریایی، انواع آن‌ها، بارهای مورد استفاده در طراحی را می‌توان مشاهده نمود. با توجه به وجود روش‌های متعدد گوناگون، پیچیدگی و گستردگی بیش از حد آن‌ها، در این فصل سعی شده است تا تنها مطالبی که در ارتباط با متن اصلی پروژه می‌باشد گنجانده شده و از تفصیل بیش از حد موضوعات دوری گردد.

۲-۲- کلیاتی در مورد سکوهای دریایی

۲-۲-۱- بخش‌های مختلف یک سکو

انواع مختلف سکوهای دریایی به روش‌های گوناگونی اجرا شده و دارای بخش‌های مختلفی می‌باشند، ولی بطور کلی می‌توان گفت که هر سکوی دریایی از سه بخش عمده زیر تشکیل شده است:

۱ - روپوش ^۲ یا عرضه

¹. offshore

². Tpo side